

Tässä dokumentissa ovat miniesseekysymyksiin **mallivastaukset**. Mallivastaukset eivät kuitenkaan ole kokonaisia esseitä vaan sisältävät suuntaa antavia asioita.

Jokainen vastaa itselleen jaettuun kysymykseen MindMapin sekä muiden opetusmateriaalien avulla tehtävään. Suuntaa antava merkkimäärä on noin 1000-1500. Palataan lukemaan muiden kirjoittamat miniesseet jokaisen kirjoitettua omansa.

Kysymys 1:

Vertaile hallituksen tunnustamistapoja sekä selitä lyhyesti kummankin tunnustamistavan peruseriaate. Pohdi myös, miten tunnustaminen vaikuttaa tahon toimintaan ja toimivuuteen kansainvälisessä yhteisössä. (Käytä apuna esimerkkejä)

- De jure
  - tapahtuu, kun tunnustava valtio katsoo uuden hallituksen hallitsevan valtiota sekä tehokkaasti että itsenäisesti
- De facto
  - myöntää vallankäytön, mutta epäilee siitä huolimatta hallituksen legitimitettä
- Vertailu
  - de facto rajoittaa kyky, millä hallitus voi toimia kansainvälisissä suhteissa→ esimerkiksi vaikutus diplomaattisiin suhteisiin on merkittävä
  - valtio, joka on vain de facto -tunnustettu (esim. Pohjois-Kypros) ei voi vedota valtion immuniteettiin tunnustavan valtion tuomioistuimessa
  - de jure tunnustuksessa hallitus ei voi olla alistettu ulkovallalle ja hallituksen pitää pystyä tehdä itsenäisiä päätöksiä ilman muiden hallitusten/valtioiden apua
- Tunnustaminen vaikuttaa tahon toimintaan ja toimivuuteen kansainvälisessä yhteisössä
  - diplomaattiset suhteet
  - seurauksena oikeus tehdä kansainvälisiä sopimuksia (esim. kansainvälisten järjestöjen kanssa)
  - luo mahdollisuuden liittyä kansainvälisiin järjestöihin
  - toiminta saattaa jäädä "epäviralliseksi" jos hallitusta ei tunnusteta
  - tunnustamisen puute vaikuttaa hallituksen asemaan siinä valtiossa, joka ei ole tunnustanut sitä (esim. ei voi tehdä sopimuksia sen valtion kanssa tai ei voi edustaa valtiota tai sen kansalaisia valtion, joka ei tunnustanut sitä tuomioistuimessa)

Kysymys 2:

Selitä väestökriteerin merkitys sekä arvioi, miksi väestön pysyvä asuminen ei ole välttämätöntä. Käytä apuna Vatikaaniin ja Sahrawi-väestöön liittyviä esimerkkejä.

- Väestökriteerin merkitys valtiollisuudelle on merkittävä, sillä valtion ei ole mahdollista hallita aluetta, jossa ei elä asukkaita, joita hallittaisiin

- Valtio ei siis saavuta valtiollisuuden tarvittavia vaatimuksia ilman pysyvän väestön kriteerin toteutumista
- Väestön pysyvä asuminen tietyllä alueella ei ole välttämätöntä → kaikista merkittävintä on, että väestö on tunnistettavissa ja todistettavissa sekä väestöllä on tietynlainen hallinnollinen suhde valtioon
  - Mahdollistaa, että asukkaiden ei tarvitse asustaa alueella kokoajan ja se ei vaikuta valtion asemaan
    - Esimerkki tästä
      - Liikkuvalla Sarahawi väestöllä on yhteys alueeseen, joka sijaitsee läntisessä Saharassa → vaikka väestö asustaa osan vuodesta Morocossa ja Mauritaniassa
  - Sillä ei ole väliä, miten asukkaat ovat päätyneet asumaan alueelle
    - Esimerkki tästä
      - Vatikaanin kansalaisuus myönnetään ihmisille vain ius officii -periaatteella tai jonkinlaisen ammatillisen nimityksen perusteella (kuten Paavi)
      - Vatikaanin väestö myös vaihtuu jatkuvasti eivätkä henkilöt ole yleensä pysyvästi Vatikaanin kansalaisia

Kysymys 3:

Pohdi, millaisissa tilanteissa tunnustamatta jättäminen on valtiolle velvollisuus. Minkälaisia oikeudellisia sekä poliittisia tavoitteita tällä pyritään saavuttamaan? (Käytä apuna esimerkkejä)

- Tunnustamatta jättäminen valtiolle velvollisuus → uusi valtio tai hallinto on synynyt vakavien kv. oikeuden rikkomusten seurauksena
  - esim. voimankäyttö tai miehitys (Venäjän miehitys Ukrainan alueista ja Pohjois-Kypros (jonka vain Turkki on tunnustanut))
- Oikeudellisia tavoitteita
  - havainnollistetaan se, ettei hyväksytä kansainvälisen oikeuden rikkomuksi tai muita laittomia tekoja
  - suojellaan valtion itsemääräämisoikeutta (siis valloitetun valtion)
  - puolustetaan valloitetun valtion alueellista koskemattomuutta
  - estetään mahdollisuus esim. kansainvälisten sopimusten liittymiseen (esim. YK, NATO, EU joissakin tilanteissa)
  - estetään myös mahdollisuus valtiollisuuden aseman saavuttamisesta
- Poliittisia tavoitteita
  - luodaan paineita valtioille, jotka ovat teoillaan syyllistyneet kansainvälisiin rikkomuksiin
    - esim. taloudellisia, diplomaattisia ja poliittisia paineita → (esim. sanktioiden avulla)
  - kertoa, että tunnustamatta jättäneet valtiot edistävät rauhanomaista ratkaisua
  - osoittaa "solidaarisuutta" valtiolle, joka on esim. miehityksen alaisena

Kysymys 4:

Pohdi, miksi valtion lakkaaminen on harvinaista ja mainitse kolme tapaa, joilla valtio voi lakata olemasta sekä arvioi niiden tapojen oikeudellisia ja poliittisia vaikutuksia jatkuvan valtion kohdalla. (Käytä apuna esimerkkejä)

- Valtion lakkaaminen on harvinaista, sillä kansainvälinen oikeus suosii valtion jatkuvuutta sekä sen vakuutta (pyritään siihen, että valtioiden oikeudet, velvollisuudet ja sopimussuhteet voidaan säilyttää)
  - kun valtio liitetään toiseen valtioon se lakkaa olemasta
  - muodostunut valtio periaa liitetyn valtion oikeudet ja velvollisuudet, mutta ei kuitenkaan oikeussubjektisuutta (esim. Velvet Divorce → Tšekkoslovakia jakautuu: muodostuu Tšekin tasavalta ja Slovakia)
- 3 tapaa, joilla valtio lakkaa olemasta
  - Valtio voi liittyä poliittiseen unioniin toisen valtion kanssa
    - esim. Pohjois- ja Etelä-Jemen yhdistyivät ja muodostivat Jemenin tasavallan
  - Valtio voi vapaaehtoisesti liittyä toiseen valtioon (incorporation)
    - esim. Saksan yhdistyminen
  - Valtio voidaan vastoin sen tahtoa liittää toiseen valtioon (annexation)
    - esim. itsenäinen Havaiji liitettiin USA:han
- Jatkuva valtio (kuten Venäjä oli Neuvostoliiton (USSR))
- Oikeudellisia vaikutuksia (jatkuvan valtion kohdalla)
  - perii alkuperäisen valtion oikeussubjektisuuden
  - sopimukset ja jäsenyydet jatkuu automaattisesti
    - oikeus kieltää ei-alueellisten sopimusten sitovuus (tabula rasa) → on oikeus aloittaa alusta
      - ihmisoikeussopimukset poikkeus tähän
    - alueelliset sopimukset pysyvät voimassa
- Poliittisia vaikutuksia (jatkuvan valtion kohdalla)
  - säilyttää kansainvälisen aseman
  - välttää uudelleentunnustamisen tarpeen
  - vahvistaa valtion vakautta
  - vähentää erilaisia jännitteitä (esim. kansainvälisiä) ja epävarmuutta

Kysymys 5:

Arvioi, miksi uudet ja epäselvät kriteerit valtiollisuudelle eivät ole virallisia kansainvälisen oikeuden kriteerejä. Havainnollista esimerkkien avulla, miten nämä kriteerit voivat käytännössä vaikuttaa valtion tunnustamiseen.

- Uudet ja epäselvät kriteerit (demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä itsemääräämisoikeus)

- eivät ole virallisia valtiollisuuden kriteereitä→ ne ovat poliittisesti tulkinnanvaraisia ja saattaisi aiheuttaa ongelmia Montevideon kriteerien suhteen
  - esim. itsemääräämisoikeuden loukkaaminen voi johtaa siihen, että muut valtiot voisivat menettää tunnustuksensa (esim. Israel)
  - myös vähemmistöjen oikeuksien kunnioittaminen aiheuttaisi ongelmia, että voisivat kaikki valtiot sitten olla valtiollisuuden käsitteen mukaan valtioita→ jos tapahtuu paljon esim. syrjimistä
- ne ovat myös todella erilaisia sekä paljon tarkempia kriteereitä suhteessa Montevideon sopimuksen kriteerit
- Käytännön vaikutuksia
  - EC hyväksyi ohjeiston vuonna 1991→ tavoitteena käyttää sitä uusien Itä-Euroopan valtioiden tunnustamista varten
    - ei kuitenkaan vaikuttavat siihen, että Monetenegro pääsi YK:hon vuonna 2006
  - esim. olisiko Unkari silloin valtiollisuuden käsitteen valtio, kun ei kunnioita demokratiaa tarvittavalla tavalla